

Apvienības „Tēvzemei un Brīvībai”/LNNK sociāli ekonomiskā programma

Mūsu vīzija

Latvijas tautsaimniecība ir dziļas krīzes situācijā. Lai gan daži makroekonomiskie rādītāji liecina par nelielu situācijas uzlabošanos, nevajag pārvērtēt to nozīmi - Latvijas ekonomika joprojām ir apkrauta ar smagu parādu nastu, pastāv milzīgs bezdarbs, valsts budžeta sabalansēšanai valsts turpina aizņemties lielas naudas summas, uzņēmējdarbība nīkuļo, kredītu tirgus ir praktiski apstājies.

Iepriekšējās Saeimas vēlēšanās Apvienība „Tēvzemei un Brīvībai”/LNNK startēja ar jaunu būtisku akcentu tās piedāvājumā vēlētajiem - tā saukto Roberta Zīles sociāli ekonomisko programmu. Tās mērķis bija galvenokārt ar nodokļu sistēmas izmaiņām panākt dziļas strukturālas pārmaiņas Latvijas tautsaimniecībā kopumā, sniedzot lielāku valsts atbalstu un atvieglojumus produktīvai uzņēmējdarbībai, darbaspēkam, ģimenēm ar bērniem un sociāli mazāk aizsargātajiem iedzīvotājiem, un apliekot ar lielākiem nodokļiem kapitālu, spekulatīvos darījumus un dārgos nekustamos īpašumus. Tā panākot, ka Latvijā kļūst izdevīgi strādāt, veidot ģimeni, radīt jaunas darba vietas, ne tikai nodarboties ar pirkšanu un pārdošanu.

Šis mērķis nav mainījies. Tikai smagā ekonomiskā krīze, kas ir tiešas līdzšinējās nesabalansētās ekonomiskās sistēmas sekas, ir nesusi līdzīgu korekcijas mūsu sociāli ekonomiskajā programmā. Nākamajai Saeimai un valdībai priekšā ir izcili grūts uzdevums - kā spiedīgos valsts budžeta apstākļos, kad ik dienas ir nepieciešams domāt par iespējām, kā vēl vairāk ietaupīt, kad ekonomikai ir uzgulusies milzīga parādu nasta, panākt ekonomikas „sildīšanu” un pārstrukturēšanu pēc taisnīgākiem un efektīvākiem principiem.

Apvienība „Tēvzemei un Brīvībai”/LNNK ir gatava uzņemties šo atbildību - pārveidot Latvijas ekonomiskās attīstības modeli pēc modernākiem un eiropeiskākiem principiem, vienlaikus nesagraujot valsts budžetu un starptautisko uzticību Latvijai. Lai to panāktu, mēs piedāvājam īstenot mūsu jauno sociāli ekonomisko programmu 10.Saeimas vēlēšanās.

1. Privātais parāds un hipotekāro kredītu tirgus

Latvijas tautsaimniecības galvenā problēma, kas var ievērojami ietekmēt atkopšanos no ekonomiskās krīzes, ir milzīgais parādu slogs, kas kopumā pārsniedz 15 miljardus latu. Vismaz 6 miljardi no tiem ir summa, ko Latvijas iedzīvotāji pārmaksājuši par nesamērīgi pārvērtēto nekustamo īpašumu buma laikā. Mēs uzskatām, ka politiskās varas pirmais uzdevums ir atvieglot godprātīgo kredītņēmēju stāvokli, atdzīvināt mājokļu tirgu, kā arī ieviest pilnīgi jaunu hipotekārās kredītēšanas sistēmu, uzliekot daļu atbildības par to izsniegšanu arī komercbankām un valstij.

Lai sasniegtu šos mērķus, mēs piedāvājam:

* Nekavējoties ieviest grūtībās nonākušo vienīgā mājokļa kredītņēmēju aizsardzības programmu, nodrošinot pietiekamu valsts finansējumu tās īstenošanai.

* Atdzīvināt mājokļu tirgu, ieviešot šādus pasākumus:

- 1) Valsts galvojumu pirmā mājokļa pircējiem 30% apmērā no banku pieprasītā nodrošinājuma;
- 2) Dubultu nekustamā īpašuma nodokļa likmi neapdzīvotiem mājokļiem, kas tiek turēti neizmantoti, gaidot cenas celšanos nākotnē.

* Izstrādāt jaunu Hipotekārās kredītēšanas likumu ar mērķi:

- 1) Ieviest valsts uzraudzību pār hipotekāro kredītēšanu, uzticot Finanšu un kapitāla tirgus komisijai hipotekāro kredītu izsniegšanas uzraudzības funkcijas;
- 2) Normatīvajos aktos iestrādāt izsniedzamā hipotekārā kredīta un ķīlas samērojamības principus, kā arī risku novērtēšanas sistēmu.

* Pieņemt jauno Maksātnespējas likumu ar mērķi:

- 1) Nodrošināt maksimāli ātru un lētu maksātnespējas procesu gan komersantiem, gan privātpersonām
- 2) Nodrošināt hipotekāro kredītņēmēju aizsardzību pret viņa vienīgā mājokļa atņemšanu maksātnespējas procesa laikā;
- 3) Nodrošināt reālu hipotekārā kredītņēmēja atbrīvošanu no turpmākajām saistībām pret banku maksātnespējas procesa beigās;
- 4) Nodrošināt pēc iespējas ātrāku maksātnespējas procesā esošo komersantu komercdarbības atjaunošanu.

2. Nodokļu politika

Lai gan kopējais nodokļu slogs Latvijā uz kopējā ES fona ir samērā neliels - zem 30% no IKP, nodokļu jomā ilgstoši ir pastāvējusi nelīdzsvarotība ar pārlieku lieliem nodokļiem darbaspēkam un pārāk maziem kapitālam un nekustamajam īpašumam. Tas ir novedis pie nesabalansētas ekonomikas attīstības, burbuļekonomikas veidošanās un īpaši smagas krīzes. Mūsu mērķis - uzlikt lielāku nodokļu slogu kapitālam, lielajiem ārvalstu uzņēmumiem un dārgajiem vai neizmantotajiem nekustamajiem īpašumiem, to vienlaikus ievērojami samazinot darbaspēkam, mazajiem uzņēmējiem un ģimenēm ar bērniem.

Lai sasniegtu šos mērķus, mēs piedāvājam šādas izmaiņas:

* Iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošanā:

- 1) Uzlabojoties valsts budžeta situācijai, nekavējoties samazināt iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi no 26% uz 23%, tālākā nākotnē to pielīdzinot uzņēmumu ienākuma nodoklim - 15%;
- 2) Lai palielinātu iedzīvotāju ienākuma nodokļa progresivitāti, vienlaikus neieviešot grūti administrējamo progresīvo nodokli, nekavējoties atgriezties pie pirmskrīzes laikā noteiktā ar nodokli neapliekamā ienākumu minimuma - 90 latiem. Uzlabojoties valsts budžeta situācijai, ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo minimumu palielināt no tagadējiem 35 latiem līdz 35% no vidējās bruto darba samaksas valstī;
- 3) Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo minimumu par apgādājamo personu palielināt no tagadējiem 63 latiem līdz 35% no vidējās bruto darba samaksas valstī;
- 4) Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi pašnodarbinātajām personām pielīdzināt uzņēmumu ienākuma nodokļa likmei - 15%, vienlaikus kā izvēles iespēju pilnīgi visiem pašnodarbinātajiem ieviešot simbolisku patentmaksu - 200-300 latus gadā;
- 5) Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamos izdevumus par medicīnas un izglītības pakalpojumiem, un privāto veselības apdrošināšanu nekavējoties palielināt no 150 līdz 300 latiem gadā, bet, uzlabojoties valsts budžeta situācijai, - līdz 700 latiem gadā.
- 6) Neaplikt ar iedzīvotāju ienākuma nodokli ienākumus no kapitāla, kas nepārsniedz 1000 latus gadā.

* Nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanā:

- 1) Ieviest progresīvu nekustamā īpašuma nodokļa likmi par apdzīvojamo platību no 0,3% līdz 1% no kadastrālās vērtības gadā atkarībā no mājas vai dzīvokļa vērtības. Vienlaikus apņemas sakārtot kadastrālā novērtējuma sistēmu, zemes un mājokļu kadastrālo vērtību maksimāli tuvinot tirgus vērtībai;
- 2) Neizmantotai apdzīvojamajai platībai piemērot dubultu nekustamā īpašuma nodokļa likmi.
- 3) Ar likumu noteikt 50-90% nekustamā īpašuma nodokļa atlaidi politiski represētajām personām visās pašvaldībās.

* Uzņēmumu ienākuma nodokļa piemērošanā:

- 1) Paaugstināt uzņēmumu ienākuma nodokļa likmi no 15% uz 25% uzņēmumiem, kuru peļņa pārsniedz 5 miljonus latu gadā, un kuros Latvijas valsts kapitāla daļa ir mazāka par 50%;

- 2) Samazināt līdz 5% uzņēmumu ienākuma nodokļu likmi par reinvestēto peļņas daļu;
- 3) Mazos uzņēmumus ar ieņēmumiem līdz 25 000 latu gadā atbrīvojot no nodokļa maksāšanas, ieviešot simbolisku patentmaksu - 200-300 latus gadā.

* Pievienotās vērtības nodokļa piemērošanā:

- 1) Izskatīt iespēju pilnībā atteikties no uzņēmējiem uzspiestās valsts budžeta kreditēšanas, atceļot PVN priekšapmaksu sistēmu.

3. Fiskālā un monetārā politika

Valstij, kuras IKP kritums ir sasniedzis gandrīz 20%, bet prognozētais budžeta deficīts - 8,5% no IKP, nav svarīgāka uzdevuma, kā sabalansēt ienākumus un izdevumus. Tikpat būtiska ir valūtas stabilitātes nodrošināšana, vēlams, pēc iespējas ātrākas eiro ieviešanas veidā. Mēs uzskatām, ka šī mērķa vārdā Latvijai nekavējoties ir jāuzsāk sarunas ar Eiropas Komisiju un Eiropas Centrālo banku par t.s. Māstrihtas kritēriju pārskatīšanu atbilstoši ekonomiskajai realitātei. Tomēr tautsaimniecības situācijai kļūstot kritiskai, nedrīkst pilnībā izslēgt tāda pasaules praksē ierasta pretkrīzes mehānisma kā valūtas devalvācija piemērošanu.

Lai sasniegtu šos mērķus, mēs piedāvājam:

- 1) Nekavējoties uzsākt sarunas ar Eiropas Komisiju un Eiropas Centrālo banku par eiro ieviešanai izvirzīto Māstrihtas kritēriju pārskatīšanu, dodot iespēju Latvijai jau 2012. gadā pievienoties eirozonai;
- 2) 2011. gada valsts budžetu izstrādāt ar pēc iespējas mazāku deficītu, budžeta ieņēmumu prognozēšanai izmantojot 2010. gada otrās puses datus, kas būtu pēc iespējas tuvāki nākamā gada realitātei;
- 3) Tālākajā budžeta konsolidācijā nepieļaut mehānisku līdzekļu apcirpšanu nozarēm, tā vietā orientējoties uz mazu un profesionālu valsts pārvaldi ar iespējami daudz funkciju nodošanu privātajam sektoram;
- 4) Par galveno uzdevumu izvirzīt budžeta ieņēmumu palielināšanu uz „ēnu ekonomikas” samazināšanas rēķina, organizatoriski un finansiāli stiprinot Valsts ieņēmumu dienesta darbu;
- 5) Atjaunot Valsts autoceļu fondu ar noteiktu degvielas akcīzes nodokļa daļas novirzīšanu šī fonda vajadzībām, kas krīzes apstākļos ir vitāli nepieciešams risinājums ceļu infrastruktūras saglabāšanai un attīstībai;
- 6) Pārskatīt valsts institūciju slēgtos kredītlīgumus nolūkā uz krīzes laiku samazināt maksājumus bankām.

4. Uzņēmējdarbības veicināšana un atbalsts Latvijas ražotājiem

Mēs uzskatām, ka uzņēmējdarbības atdzīvošanās ir galvenais priekšnoteikums Latvijas izejai no ekonomiskās krīzes. Līdzsvarotākas kopējās nodokļu sistēmas ieviešana ar mazākiem nodokļiem darbaspēkam ir galvenais instruments, ar kura palīdzību radīt uzņēmējdarbībai labvēlīgāku vidi Latvijā. Vienlaikus pastāv vairāki citi papildus mehānismi uzņēmējdarbības, īpaši mazās uzņēmējdarbības, veicināšanai. Būtiski ir sakārtot politiskās varas un uzņēmējdarbības attiecības, ieviešot caurskatāmu un pasaules pieredzei atbilstošu lobēšanas sistēmu, kā arī veicināt kreditēšanas tirgus atdzīvošanos.

Lai sasniegtu šos mērķus, mēs piedāvājam:

- 1) Ievērojami atvieglot nodokļu nastu pašnodarbinātajām personām un mazajiem uzņēmumiem ar ieņēmumiem līdz 25 000 latu gadā, piedāvājot iespēju PVN un uzņēmumu (iedzīvotāju) ienākuma nodokļa vietā maksāt simbolisku patentmaksu - 200-300 latus gadā;
- 2) Atvieglot uzņēmuma dibināšanas, likvidēšanas, grāmatvedības kārtošanas u.c. procedūras, īpaši mazajiem uzņēmumiem un pašnodarbinātajām personām;
- 3) Nodrošināt uzņēmējdarbības kreditēšanas atsākšanu Latvijā, sniedzot valsts galvojumus kredītiem, uz kuru pamata tiek radītas jaunas darba vietas;
- 4) Valsts un privātās partnerības projektu reālu iedzīvināšanu, pārliecinot par to nepieciešamību starptautiskos aizdevējus;
- 5) Ieviest valsts konsultatīvos pakalpojumus par saprātīgu samaksu, lai atvieglotu uzņēmējiem informācijas iegūšanu par valsts atbalsta pasākumiem, ES fondu sniegtajām iespējām, nodokļu maksāšanu u.c. aktuālajiem jautājumiem;
- 6) Izstrādāt pasaules pieredzei atbilstošu lobisma likumdošanu, lai noregulētu un padarītu sabiedrībai caurskatāmas politiskās varas attiecības ar uzņēmējiem un dažādām interešu grupām kopumā.
- 7) Veicināt ekoloģiski tīras vides uzturēšanu un uztura maksimālu nodrošināšanu ar Latvijā ražotu augstvērtīgu pārtiku;
- 8) Sekmēt ārējās tirdzniecības proporcijas palielināšanu ar valstīm, kas nerada draudus Latvijas drošībai un necenšas ar ekonomisko sviru palīdzību virzīt savas politiskās intereses.

5. Enerģētika

Par galveno Latvijas enerģētikas nozares uzdevumu mēs uzskatām enerģijas piegādes drošības garantēšanu, kā arī maksimālu Latvijā pieejamo atjaunojamo resursu izmantošanu. Mūsu skatījumā būtisks uzdevums ir enerģētiskās atkarības no Krievijas mazināšana, enerģijas taupīšana, kā arī enerģijas tirgus liberalizācija un enerģijas piegāžu diversifikācija.

Lai sasniegtu šos mērķus, mēs piedāvājam:

* Līdzsvarotu atjaunojamo energoresursu tirgus attīstību, maksimāli nodrošinot brīvas konkurences principus:

- 1) Valsts atbalstā elektroenerģijas ražošanai saules, vēja, biomasas, biogāzes un hidroelektrostacijās pilnībā atsakoties no kvotu sistēmas, palielinot obligātā iepirkuma apjomu, bet vienlaikus samazinot obligātā iepirkuma tarifus;
- 2) Veicinot zaļā transporta attīstību; subsidējot energokultūru audzētājus un biodegvielas ražotājus. Lai sasniegtu ES prasību - 10% biodegvielas daļu kopējā degvielas patēriņā līdz 2020. gadam - subsīdijas un citus valsts atbalsta mehānismus pēc iespējas attiecināt uz Latvijā ražoto biodegvielu no Latvijā audzētām izejvielām;
- 3) Ieviešot valsts atbalsta instrumentus atjaunojamo energoresursu izmantošanai mājāsaimniecībās, piemēram, vēja ģeneratoru un saules enerģijas paneļu uzstādīšanai.
- 4) Veicinot vietējo energoresursu - biomasas, koksnes, kūdras - izmantošanu pilsētu centralizētās siltumapgādes sistēmās.

* Pilnībā ieviest ES enerģētikas tirgus liberalizācijas likumdošanu gan elektroenerģijas, gan gāzes tirgū:

- 1) Pēc iespējas ātrāk nodrošinot mājāsaimniecību un mazo ražotāju reālas iespējas brīvi izvēlēties elektroenerģijas piegādātāju;
- 2) Pēc iespējas ātrāk nodrošinot gāzes piegādes tirgus liberalizāciju, kas šobrīd ir Krievijas koncerna „Gazprom” un tā Latvijas meitasuzņēmuma „Latvijas Gāze” monopols.

* Nopietni izpētīt un uzsākt jaunu bāzes jaudu elektrostaciju būvi Latvijā, lai pārskatāmā nākotnē pilnībā spētu nodrošināt Latvijas elektroenerģijas patēriņu:

- 1) Nekavējoties izsludinot konkursu, piesaistot investori un jau 2016. gadā iedarbinot jaunu cietā kurināmā (ogles kopā ar biomasu) elektrostaciju Kurzemē;
- 2) Uzsākot nopietnu izpēti nelielas atomelektrostācijas būvei Latvijā.

* Izstrādāt un ieviest kompleksu valsts programmu daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku energoefektivitātes uzlabošanai.

6. Sociālie jautājumi

Krīzes laikā viens no galvenajiem valsts uzdevumiem ir nodrošināt iztikas minimumam atbilstošu atbalstu ikvienam, kam tas ir nepieciešams, īpašu uzmanību pievēršot bez darba palikušajiem cilvēkiem. Mēs ievērojami palielināsim valsts atbalstu ģimenēm ar bērniem, kā arī zemāk atalgotajiem darbiniekiem, ko vislabāk var veikt ar labvēlīgākas nodokļu sistēmas palīdzību - proti, palielinot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo minimumu, kā arī neapliekamo minimumu par apgādājamo personu. Ir jāpārskata arī esošā valsts sociālās apdrošināšanas sistēma, pensiju nodrošināšanas nolūkā sociālo budžetu atslogojot no tam neraksturīgām funkcijām.

Lai sasniegtu šos mērķus, mēs piedāvājam:

- 1) Pagarināt bezdarbnieku nodarbinātības programmu pašvaldībās ar 100 latu stipendiju līdz 2010. gada beigām, kā arī piešķirt tās īstenošanai papildus valsts finansējumu;
- 2) Bezdarbnieka pabalsta apmēru visu pabalsta saņemšanas periodu piesaistīt sociālās apdrošināšanas iemaksām, pēdējos mēnešos nemaksājot visiem vienādi zemo 45 latu pabalstu;
- 3) Izvērtēt iespēju ierobežot bezdarbnieku pabalsta maksimālo summu, krīzes laikā to nosakot, piemēram, trīs minimālo mēnešalgu apmērā;
- 4) Palielināt valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu un garantētā minimālā ienākuma pabalstu līdz 60 latiem;
- 5) Līdz 2016. gadam saglabāt priekšlaicīgas pensionēšanās iespēju;
- 6) Invalīdu pensijas turpmāk neaplikt ar iedzīvotāju ienākuma nodokli;
- 7) Pensiju piemaksas un „māmiņu algas” izmaksāt no valsts pamatbudžeta, atslogojot sociālās apdrošināšanas budžetu tā pamatfunkciju - pensiju, bezdarbnieku pabalstu u.c. izmaksu - izpildei
- 8) Nekavējoties atgriezties pie pirmskrīzes laikā noteiktā ar nodokli neapliekamā ienākumu minimuma - 90 latiem. Uzlabojoties valsts budžeta situācijai, ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo minimumu palielināt līdz 35% no vidējās bruto darba samaksas valstī;
- 9) Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo minimumu par apgādājamo personu palielināt no tagadējiem 63 latiem līdz 35% no vidējās bruto darba samaksas valstī;
- 10) Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamās izdevumus par medicīnas un izglītības pakalpojumiem, un privāto veselības apdrošināšanu nekavējoties palielināt no 150 līdz 300 latiem gadā, bet, uzlabojoties valsts budžeta situācijai, - līdz 700 latiem gadā.

7. Veselības aizsardzība

Veselības aprūpe Latvijā šobrīd ir krīzes situācijā, līdz ar to par galveno uzdevumu šajā jomā mēs uzskatām situācijas stabilizēšanu un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošanu. Tālākā nākotnē mēs izvirzām mērķi pakāpeniski palielināt iedzīvotāju līdzdalību savas veselības apdrošināšanā, kā arī ieviest reālu konkurenci veselības aprūpes pakalpojumu sfērā starp valsti un privātajiem pakalpojumu sniedzējiem.

Lai sasniegtu šos mērķus, mēs piedāvājam:

- 1) Samazināt pacientu līdzdalības maksājumu līdz līmenim, kas ir samērojams ar iedzīvotāju maksātspēju valstī;
- 2) Izstrādāt tādu veselības aprūpes pakalpojumu grozu un standartus, kas atbilst valsts budžeta iespējām, atsakoties no dārgiem un krīzes laikā nepamatotiem iepirkumiem;

- 3) Koncentrēties uz kvalitatīvu neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanu, vietējās slimnīcās saglabājot neatliekamās palīdzības nodaļas;
- 4) Ar likumu noteikt valsts veselības budžeta apjoma pieaugumu pret iekšzemes kopproduktu par 0,3 procentu punktiem gadā, līdz tiek sasniegts ES vidējais līmenis;
- 5) Izstrādāt normatīvo aktu grozījumus, kas paredz valsts veselības aprūpes pakalpojumu iepirkumu no izmaksu ziņā izdevīgākā pakalpojumu sniedzēja neatkarīgi no tā īpašuma formas - valsts vai privātā uzņēmuma;
- 6) Ar iedzīvotāju ienākuma nodokļa nodokļu atlaižu (attaisnoto izdevumu) palīdzību veicināt iedzīvotāju brīvprātīgo veselības apdrošināšanu, tādējādi atslogojot valsts budžetu un nodrošinot kvalitatīvus pakalpojumus.

8. ES fondu apguve

Laikā, kad tautsaimniecības izklūšanu no krīzes ievērojami kavē nepieciešamība krasi samazināt valsts budžeta izdevumus, pēc iespējas efektīvāka un straujāka Eiropas Savienības fondu apguve ir kļuvusi par galveno ekonomikas „sildīšanas” instrumentu. Mēs uzskatām, ka ES līdzekļiem ir jāklūst pieejamākiem Latvijas uzņēmējiem.

Lai sasniegtu šos mērķus, mēs piedāvājam:

- 1) Savlaicīgi iesaistīties jaunā perioda ES fondu plānošanā, panākot vienlīdzīgu attieksmi gan pret „vecajām”, gan jaunajām ES dalībvalstīm, kā arī saglabājot ekonomiskās attīstības izlīdzināšanas ideju ar vājāk attīstīto valstu stimulēšanu;
- 2) Vienkāršot ES fondu administrēšanas sistēmu, būtiski samazinot iesaistīto institūciju skaitu, vienkāršojot procedūras un samazinot izmaksas;
- 3) Maksimāli saīsināt ES fondu projektos ieguldīto līdzekļu apriti, kā arī atmaksu uzņēmējiem (optimāli 12-15 mēneši);
- 4) Sadarbībā ar Eiropas Komisiju pārskatīt lielo projektu avansēšanas sistēmu, būtiski paātrinot projektu īstenošanu un atslogojot valsts budžetu;
- 5) Pārskatīt prioritārās ES fondu aktivitātes, priekšroku dodot aktivitātēm uzņēmējdarbības, eksporta, valsts konkurētspējas, izglītības un zinātnes veicināšanai, kā arī sabiedrībai nozīmīgu infrastruktūras objektu izbūvei un sakārtošanai;
- 6) Nodrošināt pietiekamu valsts līdzfinansējumu prioritārajiem ES fondu projektiem.

TB/LNNK nacionālo jautājumu programma

Latviešu valoda

Valoda ir nacionālās identitātes pamats. Tieši Tēvzemei un Brīvībai/LNNK iniciatīvas rezultātā latviešu valoda kā vienīgā valsts valoda ir noteikta Satversmē, tā ir Saeimas un pašvaldību darba valoda un ikvienam ir tiesības saņemt atbildi no valsts un pašvaldību iestādēm latviešu valodā.

Tomēr ikdienas dzīvē latviešu valoda vēl nav kļuvusi par galveno saziņas valodu valstī. Latvijas valstij ir jācīnās pret divvalodību un jāstiprina latviešu valodas pozīcijas visās dzīves jomās, īpaši plašsaziņas līdzekļos un komercdarbībā. Par normu ir jāklūst praksei, ka Latvijas valsts un pašvaldību amatpersonas Latvijas plašsaziņas līdzekļiem informāciju sniedz tikai valsts valodā.

Jāiestrādā likumdošanā norma, kas garantētu, ka darbā apkalpojošā sfērā tiek pieņemti cilvēki arī bez krievu valodas zināšanām - tas novērstu situācijas, kad latviešu jauniešus bez krievu valodas zināšanas nepieņem darbā un viņi darba meklējumos spiesti pamest Latviju.

Aizvien vairāk veikalos redz Krievijas preces, bez latīņu alfabēta etiķetes un ar preces aprakstu latviešu valodā sīksīkiem burtiem otrā pusē. Tādēļ jāpieņem stingrāki noteikumi, kas paredzētu latviešu valodas lietošanu importa precēm tieši uz oriģināletiketēm.

Elektronisko mediju likumā jāgarantē pēc iespējas lielāks latviešu valodas apjoms elektroniskajos medijos. Filmas un raidījumi televīzijā jārāda oriģinālvalodā ar latviešu subtitriem, nepieļaujot krievu valodas dominanci. Bērniem paredzētās filmas jāturpina dublēt.

Izglītība

Valsts un pašvaldību finansētajās skolās bezmaksas pamatizglītība un vidējā izglītība jāsniedz tikai valsts valodā, pāreju nodrošinot pakāpeniski, sākot ar 1.klasi. Šī norma ir jānostiprina Satversmē. Jānosaka, ka valsts un pašvaldību finansētajās skolās kā pirmo un otro svešvalodu drīkst izvēlēties tikai Eiropas Savienības oficiālās valodas.

Latvijas un latviešu tautas vēsture ir jāievieš skolās kā atsevišķs priekšmets. Izglītības iestādēs pastiprinātu uzmanību jāvelta patriotiskajai audzināšanai. Jāizmanto sabiedrisko organizāciju atbalsts patriotisma veicināšanai skolās.

Augstākā izglītība, izņemot svešvalodu studijas, valsts augstskolās arī turpmāk jāsniedz latviešu valodā un pieļaujamas vēl tikai ES oficiālās valodas, bet ne krievu valoda.

Pašvaldību finansētām pirmskolas izglītības iestādēm arī ar laiku jāpāriet uz apmācību tikai valsts valodā.

Kultūra

Kultūra ir pamats humānās vērtībās balstītas sabiedrības attīstībai, latviskās identitātes stiprināšanai un latviešu nācijas pastāvēšanai.

Nacionālās kultūras pastāvēšanai un tās pieejamības veicināšanai nepieciešams konsekvents valsts atbalsts un finansējums.

TB/LNNK atbalstīs kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un popularizēšanu, māksliniecisko jaunradi, lībiešu kultūras mantojuma un valodas saglabāšanu, starptautiskus kultūras un mākslas sakarus.

Jāpanāk, ka publiskā nodibinājuma „Valsts kultūrkapitāla fonds” finansējums nav saistīts ar Kultūras ministrijas budžetu.

Jāpārskata lēmums par valsts kultūras iestāžu ēku nodošanu Valsts nekustamo īpašumu aģentūras bilancē.

Vēsture

TB/LNNK arī turpmāk visos starptautiskajos līmeņos uzsvērs, ka totalitārā komunisma noziegumi ir pielīdzināmi nacionālsociālisma noziegumiem un uzstās uz vispārēju šī fakta atzīšanu.

Kamēr Krievija nevēlēsies objektīvi izvērtēt 2.pasaules kara notikumus un uzturēs Staļina vēstures versiju, tikmēr tas traucēs abu valstu attiecībām. Ar pārmetumiem Latvijai par vēstures viltošanu un nacisma slavināšanu, Krievija turpina izturēties kā Aukstā kara „Ļaunuma impērija”.

Tikai pēc Krievijas atzīšanās, ka PSRS ir nelikumīgi okupējusi un anektējusi Latviju, pēc tās nožēlas un atvainošanās varēs uzsākt abu valstu attiecības krietni konstruktīvākā gultnē kā divām līdzvērtīgām valstīm pienāktos.

TB/LNNK uzskata, ka 9.maiju Latvijā svinēt kā uzvaras dienu ir amorāli - šajā dienā Latvija 1945.gadā atkārtoti tika pakļauta padomju okupācijai. Daudzi, kas pulcējas pie pieminekļa Pārdaugavā, izrāda okupantiem raksturīgu attieksmi un šo dienu atzīmē kā uzvaru pār Latvijas valsti. Tāpat kā Latvija nenorāda Krievijai, svinēt vai nesvinēt 9.maiju, tā Krievija nevar norādīt Latvijai, kā pieminēt 16.martu. Krievijai nav tiesību aizrādīt citai valstij, ka tās iedzīvotāji ar ieročiem rokās cīnījušies pret okupantu armiju, pat, ja šī armija bijusi krievu.

Krievija turpina nomelnot latviešu leģionārus. Tādēļ arī turpmāk TB/LNNK starptautiski skaidros patiesību par latviešu leģionāriem, par pamatu ņemot 1998.gada Saeimas Deklarāciju par latviešu leģionāriem.

TB/LNNK uzskata, ka Rīgā kā Latvijas un latviešu galvaspilsētā ir par daudz ar Krieviju saistītu pieminekļu, bet izpaliek pieminekļi latviešu sabiedriskajiem darbiniekiem, kas daudz darījuši Latvijas valstiskuma celšanai.

Demogrāfiskā politika

Apvienības mērķis ir latviska Latvija, kur latvieši ir drošā vairākumā. Okupācijas seku legalizēšanas un nostiprināšanas dēļ pamattautas īpatsvars pēdējos divdesmit gados audzis no 52% tikai līdz 60%. Nepieciešama cita demogrāfiskā politika, kas ceļ latviešu dzimstību, mazina latviešu izceļošanu, vairo nelatviešu izceļošanu un mazina nelatviešu ieceļošanu, kā arī veicina nelatviešu pārtautošanu latviešu vidē.

Augstākas latviešu dzimstības pamats ir latviešu saimnieka stāvokļa nostiprināšana. Jāveicina nelatviešu latviskošanās un pārkrievošana mazākumtautību atkrievošanās, sadarbībā ar attiecīgām valstīm jāatbalsta baltkrievu, ukraiņu, poļu, ebreju un citu mazākumtautību izglītības un kultūras darbs.

Latvijai jāveicina krievvalodīgo iesaistīšanās Krievijas tautiešu atgriešanās programmās un arī patstāvīgi jāpalīdz repatriantiem ar padomu un pārceļšanās pabalstiem. Kad saimniecība atgūsies un aktualizēsies ārzemju darbaspēka piesaiste, jāapvieno demogrāfiskā un saimniecības politika, lai saimniecība attīstās intensīvi, ar augstāku darba ražību, nevis ekstensīvi, ar lētāku darbaspēku. Nav pieļaujami viesstrādnieki no bijušās PSRS, lai nepapildinātu jau tā pārāk lielo krievvalodīgo kopieni, kā arī no zemēm ar kardināli atšķirīgu vērtību izpratni un uzvedību. Robeža slēdzama arī ES uzspiestiem „bēgļiem” un „patvēruma meklētājiem”.

Latvija un mūsdienu Krievijas imperiālisms

Latvija un latviešu kultūra ir piederīga Rietumu civilizācijai. Taču Krievija šobrīd īsteno politiku, lai Latviju pārvērstu par „krievu pasaules” daļu. „Krievu pasaule” tiek veidota kā krievu civilizācija pretstatā Rietumu civilizācijai, apvienojot valstis, kur lieto krievu valodu, kam ir kopīgs skats uz vēsturi un kuras ietekmējas no krievu kultūras. To ko kādreiz Krievija nespēja izdarīt ar militāru okupāciju un koloniālu režīmu, tagad tā cer sasniegt, izmantojot ekonomiskās sviras - enerģētiku, tranzītu un finanses, kā arī tā saucamo "maigo varu", ar kuras palīdzību tā izceļ krievu kultūras, ideju un vērtību pievilcību un pat pārākumu. „Krievu pasaule” patiesībā ir krievu imperiālisma jaunā seja.

Latvijai jāapzinās, ka procesi, kas Latviju tuvina „krievu pasaulei”, ir līdzvērtīgi rusifikācijai padomju laikā. Milzīgais daudzums raidījumu un filmu krieviski televīzijā, krievu titri kinoteātros, kabeļtelevīzijas un ciparu televīzijas, kur vispār nav piedāvājumu bez Krievijas kanāliem, attālina Latvijas iedzīvotājus no rietumnieciska domāšanas veida un tuvina tos „krievu pasaulei”.

Valsts uzdevums ir nepieļaut, lai Latvija kādreiz kļūtu par „krievu pasaules” sastāvdaļu, un gādāt, lai Latvija paliek un nostiprinās kā Rietumu pasaules sastāvdaļa. Nav pieļaujama PSRS un Krievijas impēriskās simbolikas lietošana sabiedriskajā telpā.

Centieni Latviju izveidot par „krievu pasaules” valsti mazināmi ar mērķtiecīgu ārpolitiku. Latvijai jāturpina atbalstīt Gruzijas, Ukrainas un Moldovas rietumniecisko kursu, mazinot Krievijas ietekmi šajās valstīs. Latvijai kopā ar Poliju, Baltijas valstīm un citām postkomunistiskajām ES dalībvalstīm jāizstāv stingra ES politika attiecībā pret Krieviju. Latvijai jāturpina cieša draudzība un alianse ar Amerikas Savienotajām Valstīm. Jāapzinās, ka stingra ASV iesaiste Latvijā palīdz Latvijai nostiprināties Rietumu pasaulē. Vēlams Latvijā izvietot ASV kara bāzes un pretraķešu sistēmas.